

Aika: 23.05.2019, klo 10.30 – 27.05.2019, klo 16.00. Äänestys kohdan 3 päätöksestä 28.05.2019 klo 09.05 – 18.00.

Paikka: Sähköpostikokous.

Paikalla

Paneelin jäsenet:

Professori Janne Kotiaho, JY, Puheenjohtaja
Tiedeasiantuntija Outi Ala-Honkola, SA
Biträdande professor Christoffer Boström, Åbo Akademi
Yliaktuaari Sami Hautakangas, Tilastokeskus
Neuvotteleva virkamies Mika Honkanen, TEM
Tutkimusjohtaja Paula Horne, PTT
Tutkimusjohtaja Minttu Jaakkola, Maj ja Tor Nesslingin Säätiö
Erikoistutkija Tiina M. Nieminen, Luke
Vanhempi tutkija Liisa Kulmala, IL
Asiantuntija Hanna Mattila, SITRA
Tutkimusjohtaja Atte Moilanen, HY
Neuvotteleva virkamies Johanna Niemivuo-Lahti, MMM
Professori Elina Oksanen, ISY
Tohtori Anna Oldén, JY
Saamelaiskäräjien jäsen Jan Saijets, Saamelaiskäräjät
Johtaja Leif Schulman, LTKM
Kansanedustaja Saara-Sofia Sirén, Eduskunnan ympäristövaliokunta
Tutkimusjohtaja Tanja Suni, YM
Professori Ilari E. Sääksjärvi, TY
Ympäristöjohtaja Tarja Söderman, Kuntaliitto

Pysyvä asiantuntija:

Erytisiasiantuntija Olli Ojala, YM

Sihteerit:

Erikoistutkija Juha Pöyry, SYKE

Poissa

Johtaja Petri Ahlroth, SYKE

ASIALISTA

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

- Puheenjohtaja Janne Kotiaho avasi kokouksen 23.5.2019 klo 10.30.
- Kokouksen asialista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

- Edellisen kokouksen 4.4.2019 muistio hyväksyttiin (Liite 1).

3. Luontopaneelin tilaus täsmäselvitykseksi

- Ehdotetut aiheet ovat kokouskutsun liitteenä (Liite 2)
 - Neljä ehdotusta täsmäselvitysten aiheiksi oli tehty ennen kokousta, näiden esittäjät ja aiheet olivat: (1) Synteesi ekosysteemipalvelujen ja lajien vuorovaikutuksesta (Paula

Horne), (2) Selvitys siitä, miten toteutetaan METSON kaltainen suojeluohjelma ja toisaalta vahvistetaan luonnonsuojelulakia (Heli Jutila), (3) Selvitys, miten METSO-ohjelma on laajentanut suojelualueiden verkostoa (tiukasti suojellut alueet, ei pelkkiä Natura-alueita) viimeisen 20 vuoden aikana (Heli Jutila), (4) Soiden ennallistamisen samanaikaiset monimuotoisuus- ja ilmastovaikutukset (Janne Kotiaho), (5) arvioidaan Metso-ohjelman laajentamisen vaikutukset, esimerkialueena Ylä-Lappi (Jan Saijets ja Jaana Bäck) ja (6) tehdään kumulatiivisten maankäytön vaikutusten arviointi saamelaisten kotiseutualueella (Jan Saijets).

- Edellisessä kokouksessa sovitusti puheenjohtaja Kotiaho on valmistellut esityksen täsmäselvityksen aiheen päättämiseksi (Liite 3). Päätösesitys: Valitaan Luontopaneelin vuoden 2019 selvityskohteeksi soiden ennallistamisen monimuotoisuus- ja ilmastovaikutus. Jatketaan edellisessä kokouksessa jalostunutta ekosysteemipalveluiden valtavirtaistamista koskevan aiheen kehittelyä ja palataan siihen myöhemmin viimeistään vuoden 2020 mahdollisten selvitysten pohdinnan yhteydessä. Työskennellään sen hyväksi, että Metso-ohjelma laajennetaan koko Suomeen.
- Puheenjohtajan esitystä sellaisenaan kannatti 12 paneelin jäsentä (Ala-Honkola, Boström, Hautakangas, Jaakkola, Kulmala, Moilanen, Oksanen, Schulman, Sirén, Suni, Sääksjärvi ja Söderman).
- Puheenjohtajan esitykselle tehtiin neljä vastaehdotusta:
 - Saijets: Tehdään selvitys maankäytön kumulatiivisten vaikutusten arvioimiseksi saamelaisten kotiseutualueella Ylä-Lapissa.
 - Nieminen kannatti ehdotusta.
 - Mattila: Suoselvitykseen tulee lisätä mukaan ravinnepestöt.
 - Nieminen ja Oldén kannattivat ehdotusta
 - Horne: Metso-ohjelman laajennuksen vaikutukset arvioidaan Pohjois-Suomessa (Saijetsin ja Bäckin aiempi ehdotus rajautui Ylä-Lappiin).
 - Ehdotusta ei kannatettu.
 - Niemivuo-Lahti: Suoselvityksen tulee tuottaa lisäarvoa PeatLandUse-Life-hankkeen (Anne Tolvanen) tuloksille, eli päällekkäistä jo tehtyä tutkimusta/selvitystä ei ole syytä tehdä. Lisäarvoa olisi esim. sisällyttää selvitykseen jo muualtakin tullut selvitysesitys ravinnepestöistä sekä lisäksi mahdollisten toimenpide-esitysten konkreettiset kustannukset.
 - Honkanen kannatti ehdotusta.
- Puheenjohtaja Kotiaho totesi, että ehdotukset ravinnepestöistä ja konkreettisten kustannusten arvioinnista voidaan sisällyttää suoselvitykseen. Lisäksi selvityksessä ollaan yhteydessä Tolvasen ja Paavo Ojasen työryhmiin, jotta päällekkäiseltä työstä vältytään.
- Puheenjohtaja pyysi Luontopaneelia äänestämään kahdesta esityksestä: 1) puheenjohtajan ravinnepestöillä ja kustannuslaskelmalla päivitetty esitys suoselvityksestä ja 2) Saijetsin esitys saamelaisten kotiseutualueen maankäytön kumulatiivisten vaikutusten arvioinnista saamelaiskulttuuriin ja sen heikentämiskiellon tulkinnasta.
- Äänestyksessä 28.5. puheenjohtajan uudelleen muotoiltua esitystä kannatti 10 paneelin jäsentä (Ala-Honkola, Boström, Hautakangas, Jaakkola, Kotiaho, Kulmala, Moilanen, Oksanen, Schulman ja Sirén) ja Saijetsin vastaehdotusta kannatti kolme paneelin jäsentä (Horne, Nieminen ja Saijets).
- Päätettiin, että puheenjohtaja ja sihteeri käynnistävät välittömästi tilattavan suoselvityksen järjestelyn, ja tilannekatsaus tuodaan heti syksyn ensimmäiseen kokoukseen.
- Puheenjohtaja Kotiaho pyysi paneelin jäseniä miettimään valmiiksi seuraavien täsmäselvitysten aiheita.

4. Muut asiat

- Päätettiin merkitä tiedoksi seuraavat asiat:

- Suomen edustajien raportti IPBESin 7. yleiskokouksesta Pariisissa 29.4.-4.5.2019 (Liite 4)
- Luontopaneelin, Ilmastopaneelin, Turun yliopiston biodiversiteettiyksikön ja Ympäristötiedon foorumin yhdessä järjestämä seminaari ”[Elonkirjo ehtyy, ilmasto muuttuu – Ilmastopaneeli ja Luontopaneeli kutsuvat toimimaan](#)” pidettiin Oodi-kirjastossa 15.5.2019.
- Seminaarin [esitysten tallenne](#)
 - Kansainvälisen arviointiraportin [SPM:n suomenkielinen tiivistelmä](#)
- IPBESin väistyvä puheenjohtaja Robert Watson ja muita kansainvälisen arvioinnin pääkirjoittajia on Yhdysvaltain edustajainhuoneen kuultavina 22.5.2019 (Liite 5)
- Luontopaneelin jäseniä pyydetään tiedottamaan omia organisaatioitaan IPBESin ”task force” –kyselystä (Liite 6). Tehtävästä kiinnostuneita henkilöitä pyydetään 17.6.2019 mennessä tiedottamaan asiasta Olli Ojalaa ympäristöministeriöön sekä täyttämään [hakulomakkeen](#).

5. Seuraava kokous

- Vuoden 2019 syyspuolella järjestetään kaksi Luontopaneelin kokousta, joiden ajankohdasta sihteeri on toimittanut Luontopaneelin jäsenille linkit doodle-kyselyihin.
- Kyselyihin pyydettiin vastaamaan 31.5. mennessä, jonka jälkeen sihteeri tiedottaa kokousten ajankohdista.
- Kokousten ajankohdat ovat (valittiin sähköpostikokouksen jälkeen):
 - Keskiviikko 4.9.2019 klo 13-15.30.
 - Tiistai 12.11.2019 klo 13-15.30.
- Kokousten paikat ilmoitetaan kokouskutsujen yhteydessä.

6. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja Kotiaho päätti kokouksen 28.5.2019 klo 18.00.

Muistion liitteet sijaitsevat Luontopaneelin [Tiimeri-työtilassa](#):

Liite 1. Edellisen 4.4.2019 pidetyn kokouksen muistio.

Liite 2. Täsmäselvityksen ehdotettuja aiheita.

Liite 3. Puheenjohtajan esitys täsmäselvityksen aiheen päättämiseksi.

Liite 4. Kokousraportti IPBESin 7. yleiskokouksesta 29.4.-4.5.2019 Pariisissa

Liite 5. IPBESin väistyvä puheenjohtaja Robert Watson ja muita kansainvälisen arvioinnin pääkirjoittajia Yhdysvaltain edustajainhuoneen kuultavina 22.5.2019

Liite 6. IPBESin sihteeristön ”task force” –kysely